

Prima instanță: Jud. Centru, mun. Chișinău, Sv. Vîșcu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
A.Panov, V. Efros, A.Minciuna

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Ala Cobăneanu

judecătorii:

Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea de Asigurări Reasigurări,, Moldcargo,, Societate pe Acțiuni și a recursului declarat de Carp Valentin ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de avocatul Adriana Dodi în interesele lui Alexandru Roșca, Aliona Roșca și Societatea pe Acțiuni,, Cartea”, prin care a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2016 și emisă o nouă hotărâre,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Roșca împotriva lui Carp Valentin, Bacalim Diana, Societății de Asigurări Reasigurări,, Moldcargo,, Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Roșca Aliona, Societatea cu Răspundere Limitată „Exauto – Plus”, Societatea cu Răspundere Limitată „Cartea,, privind încasarea despăgubirii, penalității și dobânzii de întârziere,

c o n s t a t ă :

La data de 20.08.2014, Alexandru Roșca a depus cerere de chemare în judecata împotriva lui Carp Valentin, Bacalim Diana, Societății de Asigurări Reasigurări,, Moldcargo,, Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Roșca Aliona, Societății cu Răspundere Limitată „Exauto – Plus”, Societății cu Răspundere Limitată „Cartea,, privind încasarea despăgubirii, penalității și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat că, în urma accidentului rutier produs la 26 aprilie 2014, între intersecțiile str. Columna și cu str. Dosoftei, cu participarea automobilelor de model „Școda Fabia” n/î KAK 374, proprietarul căruia este Carp Valentin și „MAZDA 3”, n/i CIE 777, proprietara căruia este Diana Bacalim, a fost deteriorat și automobilul „BMW M5” cu n/î CPU 012, care era parcat regulamentar de conducătorul Aliona Roșca al cărui proprietar este el.

Menționează că, prin decizia nr. MAI02517042 din 26.04.2014 s-a constatat că vinovat de producerea accidentului rutier este Carp Valentin, titular al poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă a deținătorilor de autovehicule seria nr. B 000759011 eliberata de SAR "Moldcargo" S.A.

Indică că, la data 30.04.2014, SAR "Moldcargo" S.A., a fost informată despre producerea cazului asigurat, solicitându-se achitarea despăgubirii de asigurare.

Susține că, prin notificarea din 02.05.2014, precum și prin multe alte reclamații ulterioare a solicitat, răspunderea solidară a părților Carp Valentin și Bacalim Diana, în partea în care prejudiciul cauzat nu este recuperat de asigurator.

Afirmă că, prin scrisorile din 09.07.2014, a comunicat și confirmat expres părților că reclamațiile anterioare sunt adresate de Aliona Roșca, care s-a folosit de autovehicul în baza contractului de comodat.

Relatează că, în urma examinării și verificării automobilului de model „BMW M5” cu n/î CPU 012, de către experții SAR "Moldcargo" și "Autospace" SRL, cu participarea Alionei Roșca, și a părâtului Carp Valentin nu au apărut careva divergențe între experți cu privire la piesele deteriorate ca urmare a interacțiunii celor două automobile și cu privire la lucrările necesare pentru înlăturarea deteriorărilor automobilului.

Precizează că, SAR "Moldcargo" a întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 291 din 29.04.2014, semnat inclusiv de Aliona Rosca, și de părâtul Carp Valentin SRL „AUTOSPACE” a întocmit actul nr. SSQUO03969 din 05.05.2014, în care a descris lucrările de înlăturare a deteriorărilor constatate, detaliile auto necesare de finisat pentru înlocuirea celor deteriorate și materialele accesorii pentru îndeplinirea lucrărilor, astfel devizul estimativ constituia suma de 90 429, 69 lei.

Relevă că, prin actul de examinare a mijlocului de transport din 20.05.2014 întocmit de expertul independent „Exauto - Plus” SRL angajat de SAR "Moldcargo" S.A. s-a confirmat faptul că piesele deteriorate în urma interacțiunii a două automobile sunt cele indicate de SRL „AUTOSPACE”.

Explică că, atât părâtii cât și SAR "Moldcargo", au acceptat selectarea SRL „AUTOSPACE” în calitate de unitate de specialitate. Aceștia nu au înaintat careva obiecții asupra actului emis de SRL „AUTOSPACE” în ceea ce privește piesele

deteriorate, detaliile și accesoriile necesare de furnizare și măsurile de înlăturare a deteriorărilor, nu au propus să furnizeze ei detaliile auto, materialele accesorii necesare pentru reparația automobilului și nu au comunicat informații privind existența altor oferte de reparație a automobilului lui de către alte unități de specialitate la prețuri mai reduse.

Specifică că, în urma expirării termenului indicat în notificarea din 08.05.2014 și în lipsa dezacordului și a altor oferte ale părților, a solicitat firmei "Auto Space" SRL îndeplinirea lucrărilor de reparație la prețul estimativ de 90429,69 lei și a încheiat contractul de îndeplinire a lucrărilor, fapt confirmat prin ordinul de plata nr. 1371 din mai 2014.

Menționează că, SECA "Cartea" a achitat la cerere pentru reclamant în contul SRL "Auto Space" avansul de 40000,00 pentru reparația automobilului, iar prin ordinul de plata nr. 1876 din 27 iunie 2014, SECA "Cartea" a plătit restul sumei de 50434,00 lei, fiind întocmit act de îndeplinire a lucrărilor nr. 60377 din 29.06.2014, la prețul total de 90 434 lei.

Precizează că, pretenția sa față de SAR "Moldcargo" S.A. de stabilire a despăgubirii de asigurare în mărime de 59 747, 83 lei și de încasare a despăgubirii de asigurare restante de 18731, 83 lei, se întemeiază pe faptul că, compania de asigurări urma să aplice coeficientul de uzură din prețul pieselor care au fost înlocuite, care în speța este de 53%, deci costul detaliilor de schimb, fără TVA, minus coeficientul de uzură constituie: 48248,69 lei - 53% - 22676,88 lei.

Specifică că, la calculul despăgubirii de asigurare trebuie luate în considerație: costul detaliilor de schimb minus coeficientul de uzură - 22676,88 lei, costul materialelor accesorii - 5452,98 lei, prețul lucrărilor de reparație - 21660,0 lei, ceea ce în total constituie 49789,86 lei, la care urmează a fi adăugată cota TVA de 20% din 49789,86 care constituie 9957,97 lei.

Susține că, aplicând cota TVA de 20% la prețul lucrărilor de 49789,86 lei (din care a fost exclus coeficientul de uzură) se obține suma de 59747,83 lei, ceea ce reprezintă mărimea despăgubirii de asigurare datorată de asiguratorul de răspundere civilă.

Indică că, asiguratorul nu a depus obiecții precum că mărimea despăgubirii de asigurare care constituie 59 747, 83 lei, ar depăși valorile stipulate în alin. (1) art.23 și în alin. (2) din Legea nr.414 din 22.12.2006.

Relevă că, asiguratorul a stabilit că mărimea despăgubirii de asigurare constituie doar 41016 lei, fiind exclusă chiar și TVA din prețul total al lucrărilor, inclusiv al detaliilor și materialelor.

Explică că, la data de 30.05.2014, 09.07.2014 și 04.08.2014 a contestat la SAR "Moldcargo" S.A. suma despăgubirii, iar prin răspunsul din 15.08.2014, recepționat la 15.08.2014, ultimul a refuzat satisfacerea solicitărilor.

De asemenea mai invocă că, prin cererea din 09.07.2014 a prezentat ultimele documente la dosarul de daune, informând că în caz de refuz de achitare a despăgubirii la contul SECA "Cartea" SA, suma trebuie achitată la contul său cu achitarea comisionului bancar.

Consideră că, avansul ce trebuia plătit de SAR "Moldcargo" S.A. cel târziu la data de 02.06.2014 în mărime de 41016,00 lei, întrucât aceasta sumă nu trezea îndoieli pentru asigurator, fapt confirmat prin actul din 27.05.2014 .

Menționează că, SAR "Moldcargo" a refuzat achitarea banilor în numerar, indicând nejustificat ca va face transferul doar la contul personal a lui, ca urmare a transferului banilor la contul reclamantului, BC "Banca de Economii" a reținut comisionul bancar de 410,16 lei, ceea ce constituie 1%, specificând că suportarea de către reclamant a acestor cheltuieli suplimentare este efectul acțiunii ilicite a SAR „Moldcargo” SA.

Susține că, în cazul în care prejudiciul nu este recuperat de asigurator, solicită răspunderea solidara a pârâtului Carp Valenin și Bacalim Diana și încasarea dobânzii de întârziere, începând cu perioada 11.06.2014-18.08.2014(69 zile) pentru întârzierea plății sumei de 49 418 lei =1167, 76 lei și a comisionului bancar la primirea sumei despăgubirii de asigurare în contul bancar.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2016 s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată. (f.d. 36, 40-52 vol.II).

Ca motiv de respingere a acțiunii, instanța de fond a indicat că Carp Valenin la momentul producerii accidentului rutier avea încheiat contract de asigurare obligatorie a răspunderii civile auto, iar suma prejudiciului cauzat se încadra în limitele răspunderii asigurătorului, acestuia nu-i mai poate fi imputată răspunderea delictuală.

Astfel, ca urmare toate cerințele reclamantului invocate în speța dată sunt neîntemeiate și lipsite de suport probatoriu.

La 25 ianuarie 2016, Alexandru Roșca, Aliona Roșca au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2016 (f.d. 36 vol. II), completat (f.d. 72 vol.II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 09 iunie 2016 a admis apelul declarat de avocatul Adriana Dodi în interesele lui Alexandru Roșca, Aliona Roșca și Societatea pe Acțiuni,, Cartea”.

A casat parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2016 și a emis o nouă hotărâre nouă prin care:

A admis cerința privind încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a comisionului bancar de la SAR „Moldcargo”SA și Carp Valentin.

A încasat din contul SAR „Moldcargo”SA în beneficiul lui Alexandru Roșca, despăgubiri de asigurare în mărime de 18731,83 lei, penalitate de întârziere în mărime de 3051,33 lei și comisionul bancar în mărime de 410,16 lei.

A încasat din contul lui Carp Valentin în beneficiul lui Alexandru Roșca despăgubirea de asigurare în mărime de 30686,17 lei și a penalității de întârziere în mărime de 1167,76 lei, în rest a fost menținută hotărârea instanței de fond (f.d.117-132 vol.II).

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că, instanța de fond incorect a dat apreciere la cerința privind încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a comisionului bancar reieșind din circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

Ca urmare, argumentele apelanților Alexandru Roșca, Aliona Roșca și-au găsit confirmare, motiv din care a și fost casată parțial hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri.

La 27 iunie 2016 SAR „Moldcargo”SA a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond (f.d. 136- 138 vol. II).

În motivarea cererii de recurs a indicat că, aprecierea instanței de apel privind admiterea parțială a acțiunii este neîntemeiată, deoarece criteriile care stau la baza emiterii acestora trebuie să fie obiective și imparțiale.

Menționează că, instanța de apel în mod arbitrar a apreciat circumstanțele speței, or, poziția instanței este subiectivă și constituie o derogare de la exigențele prescrise din principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

Relatează că, instanța de apel, în motivarea deciziei, nu își justifică soluția, or, cerințele acțiunii sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse integral.

La 24 august 2016 Carp Valentin a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond (f. d. 145- 146 vol. II).

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel la emiterea deciziei contestate a interpretat în mod eronat norma materială, a dat o apreciere arbitrară probelor din dosar, ceea ce a dus la soluționarea greșită a pricinii.

Declară că la dosar lipsesc careva documente confirmative în privința declarațiilor intimatului privind încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a comisionului bancar.

În urma celor menționate, nu este de acord să achite despăgubirea de asigurare în mărime de 30686,17 lei și a penalității de întârziere în mărime de 1167,76 lei,

deoarece consideră că prin admiterea cerințelor intimatului, acesta se îmbogățește fără justă cauză, deoarece ultimului i-a fost reparat prejudiciul, fără ca el să suporte careva cheltuieli la repararea automobilului deteriorat în urma accidentului rutier.

Susține recurentul, că în cadrul judecării pricinii de judecată, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară argumentelor prezentate fără a avea careva probe și fără a face o apreciere prin prisma normelor cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule invocate de pârât.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de SAR „Moldcargo”SA și de Carp Valentin în cererile de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 09 iunie 2016 la 27 iunie 2016 (f. d. 133 vol. II).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către SAR „Moldcargo”SA și Carp Valentin.

Prin urmare, recursul declarat de SAR „Moldcargo”SA la 27 iunie 2016 și recursul declarat de Carp Valentin la 24 august 2016, sunt depuse în termen.

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SAR „Moldcargo”SA și Carp Valentin nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de SAR „Moldcargo”SA și Carp Valentin în cererile de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Societatea de Asigurări Reasigurări,, Moldcargo,, Societate pe Acțiuni și Carp Valentin se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Ion Druță

Nicolae Craiu